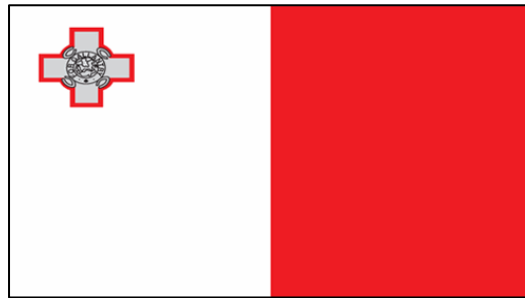




MALTA ÜLKE RAPORU



2016

I. ÖZET BİLGİLER

Resmi Adı	:Malta Cumhuriyeti
Başkenti	:Valetta
Kuruluş Tarihi	:21 Eylül 1964
Nüfusu	:415 bin 196
Yüzölçümü	:316 km ²
Dil	:Maltaca, İngilizce
Din	:%98 Katolik
Para Birimi	:Euro
Devlet Başkanı	:Marie-Louise Coleiro PRECA
Hükümet Başkanı	: Joseph MUSCAT
T.C Valetta Büyükelçisi	: Reha Keskintepe
Malta İstanbul Başkonsolosu	:Franklin Aquilina
GSYH	:10,4 milyar dolar
Kişi Başı Milli Gelir	: 24,297
Enflasyon	:% 1,2
İşsizlik	: % 4,8
İhracat	: 2,9 milyar dolar
İthalat	: 4,4 milyar dolar
Başlıca İhracat Ortakları	:Almanya %13,3, Fransa %10,2, Hong Kong %7,4, Singapur %7,3, İngiltere %6,4, ABD %5,8
Başlıca İhraç Ürünleri	:Makine ve elektrikli ekipman, araç ve araç parçaları, kimyasallar, gazete ve kitap, oyuncak, bilgisayar oyunları, ecza ürünleri
Başlıca İthalat Ortakları	İtalya %23, Hollanda %8,4, İngiltere %7,5, Almanya %6,8, Kanada %6,1, Çin %4,1, Fransa %4,1
Başlıca İthal Ürünleri	Mineral yakıtlar, petrol, uçak ve uzay araçları parçaları, plastik ve yarı mamüller.

Kaynak: CIA Worldfactbook, IMF

2. MALTA’NIN GENEL EKONOMİK DURUMU

Malta Akdeniz üzerinde 21 takımadadan oluşan bir ülkedir, Adaların sadece 3 tanesinde (Malta, Gozo ve Komino) yerleşim bulunmaktadır. İtalya’nın Sicilya Adası’nın 93 km. güneyinde ve Libya’nın 300 km. kuzeyinde bulunmaktadır.

Malta 1990 yılında Avrupa Birliği (AB) ile üyelik müzakerelerine başlamış ve 2004 yılında AB’ye üye olmuştur. 2008 yılında ise Euro’yu para birimi olarak kullanmaya başlamıştır¹. Euro Bölgesi’nin en

¹ Euro Challenge – Malta Ekonomik Raporu
<http://www.euro-challenge.org/doc/Malta.pdf>

küçük ülkesidir. Ülke ekonomisi ağırlıklı olarak dış ticaret, sanayi ve turizme dayalıdır. Ülke, işsizlik oranlarında diğer Avrupa ülkelerine göre daha olumlu bir görünüm sergilemektedir.

Dış ticaret politikası Avrupa Komisyonu tarafından diğer AB ülkeleriyle paralel yürütülmektedir. Malta ekonomisinin gerek dış ticaret gerekse de sermaye akımları açısından yüksek oranda dışa açık oluşu ve Euro Bölgesi'nde yer alması gibi etkenlere bağlı olarak performansı dış etkenlere açıktır.

Ülkenin doğal kaynakları son derece kısıtlıdır. Kendi gıda tüketiminin sadece %20'sini üretebilmektedir. Bu sebeple ekonomisi ağırlıklı olarak dış ticarete, finans ve hizmetler sektörüne, teknoloji ve bilişim ürünleri, sağlık teknolojileri, lojistik, gemi bakımı ve yabancı yatırımlara bağlıdır. Bilgi teknolojileri, ecza ürünleri ve çağrı merkezleri, online gaming (internet üzerinden oyunlar) ülkenin ekonomik kaynaklarıdır. Ülke enerji ve gıda ithalatına bağımlıdır. Bu durumu, ülkeyi komşularına bağımlı hale getirmekte ve ülkenin ekonomisini olumsuz etkilemektedir.

2015 yılında yapılan altyapı yatırımları sayesinde ülke ekonomisinde son dönemde canlanma meydana gelmiştir ve bu olumlu trendin devam etmesi beklenmektedir. Bu durum aynı zamanda istihdam piyasasının kuvvetlendirilmesine de bağlıdır. İstihdamı arttırmak amacıyla Hükümet yeni programlar uygulamaya koymuştur. Ülke ekonomisinin önündeki en büyük engeller borçlanma maliyetinin yüksek olması ve istihdam piyasasının kısıtlı olmasıdır.

Buna nazaran, ülkenin rekabet edilebilirliği, bilgi ekonomisi ve finansal sektörün gelişimi sayesinde olumlu olarak değerlendirilmektedir. Dünya Ekonomik Forumu'nun yayınlamış olduğu 2015 – 2016 Küresel Rekabet edilebilirlik Raporu'na göre Malta 144 ülke içerisinde bir önceki yıla göre biraz gerileyerek 48. sırada yer almıştır.²

Ülke Akdeniz'de stratejik bir noktada bulunmaktadır. Bu durum ülkeye, dış ticaret açısından büyük bir avantaj sağlamaktadır. Kuzey Afrika ve Avrupa arasında bir köprü niteliği oluşturmaktadır. Konumundan dolayı, ülkede doğal ve suni önemli limanlar bulunmaktadır. Süveyş Kanalı'nın açılması ile (1869) ülke Akdeniz'de bulunan önemli bir ticaret limanı haline gelmiştir. Akdeniz'de ticaretin yoğunlaşması sayesinde ülkenin konumu da önem kazanmıştır. Malta artık eskiden olduğu gibi çok önemli bir liman konumunda olmasa da halen dünyanın tüccarlara yönelik en büyük deniz filolarından birine ev sahipliği yapmaktadır.³

Kamu – özel sektör ortaklığı ile sağlık sektöründeki çalışmalar teşvik edilmektedir. Bu sayede sağlık turizminde rekabetçi olmak ve Akdeniz Bölgesi'nde bir sağlık noktası haline gelmeyi amaçlamaktadır.

Denizcilik faaliyetleri ağırlıklı olarak iki Malta Limanı'nda yürütülmektedir: Valletta Limanı ve Marsaxlokk Limanı. İki limanda da römorkaj, kılavuzluk, dinlenme tesisleri, mağazalar gibi birçok hizmet devamlı olarak mevcuttur. Valletta Limanı Malta'nın en büyük limanı ve Akdeniz'de bulunan doğal derin limanlar arasında en önemli limanlardan biridir. Marsaxlokk Limanı, konteynır terminali ve sanayi depolama tesislerinden oluşmaktadır. Petrol ürünlerinin ithalatı Marsaxlokk Limanı'ndan

ağırlıklı olarak gerçekleştirilmektedir. Bu sebeple, Limanda petrol ürünleri depolama tesisleri, LPG dolum ve depolama tesisleri de bulunmaktadır.

Malta Freeport (Serbest Limanı) Marsaxlokk Limanı'nda yer almaktadır. 1988 yılında kurulmuştur. Limanın içerisinde faaliyette olan deniz lojistik merkezi halihazırda Akdeniz bölgesinde en önemli merkezlerden biri olarak kabul edilmektedir. Malta Hükümeti limanın işletmesinin gelişmesi ve daha hızlı büyümesi için 2004 yılında CMA – CGM lojistik firması ile bir anlaşma yaparak işletim hakkını 65 yıllığına firmaya devretmiştir. Bu sebeple Malta Freeport İşletmeleri Serbest Liman'da sadece ev sahipliği hakkına sahiptir.



Limanın 2 km. uzunluğunda operasyonel iskelesi ve 650 bin m2 alana kurulmuş konteynır depolama alanı bulunmaktadır. Liman, Avrupa, Orta Doğu ve Mağrab limanları için bir aktarma noktası olarak kullanılmaktadır ve Liman'a giriş yapan gemilerin %95'i aktarma yapmak için

yanışmaktadır.⁴

Ülke konumu sayesinde kurvaziyer turizmi konusunda da önemli bir yere sahiptir. Özellikle İtalya, Fransa ve İngiltere'den kurvaziyer yoluyla yoğun bir turist girişi olmaktadır. 2015 yılında Malta'ya 678 bin 270 kurvaziyer yolcusu ve 324 kurvaziyer hattı gelmiştir.⁵

3. MALTA PAZARININ FIRSATLARI VE ZORLUKLARI

Fırsatlar:

Malta ile Türkiye'nin işbirliği yapabilecekleri önemli alanlardan bir tanesi turizmdir. İki ülke arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının varlığı, Türkiye'nin ve Malta'nın deneyimli ülkeler olarak üçüncü ülke pazarlarına ortak projelerle girmeleri için fırsat sunmaktadır.

Ekonomik ve finansal olarak dışa açık bir ülke olması ve AB üyesi olması ülkeye ihracat fırsatlarını arttırmaktadır. Yine Türkiye ile AB arasında bulunan Gümrük Birliği Anlaşması kapsamında kalan ürünler, Malta'ya gümrük vergilerinden muaf olarak ihraç edilebilmektedir.

Ayrıca 28 Ağustos 2015 tarihinde İzmir'de imzalanan Ekonomik ve Ticari Ortaklık Komisyonu Anlaşması (JETCO) ile işbirliği fırsatlarının artması beklenmektedir.

Kaynakları kısıtlı olduğu için dışa bağlı ve ithalat ağırlıklı bir yapıya sahiptir.

Ülkede İngilizce resmi dillerden bir tanesi olduğu için dış ticarete dil sorunu yaşanmamaktadır.

Zorluklar:

Malta nüfusu ve yüzölçümü bakımından oldukça küçük bir ülkedir. Bu sebeple ülkenin özel ve kamu tüketimi de sınırlıdır.

4. TÜRKİYE MALTA İLİŞKİLERİ

Türkiye ile Malta arasındaki ticaret, esas itibariyle sanayi ürünlerinin ithalat ve ihracatına dayanmaktadır. Malta dış ticaret fazlası verdiğimiz AB ülkeleri arasında yer almaktadır. Malta ile ikili ekonomik ve ticari ilişkilerimiz, küresel ekonomik krizden etkilenmiştir. Özellikle Malta'ya olan ihracatımızda düşüşler meydana gelmiştir. 2016 yılında Malta'ya gerçekleştirdiğimiz ihracatta bir önceki yıla göre % 51,7 oranında daralma meydana gelmiştir. İthalatımızda ise bir önceki yıla göre %49,3 artış olmuştur. Malta'ya ihracatımız genel ihracatımızın içerisinde %0,17 yer kaplamaktadır.

Özel sektörün arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi, ticaret ve yatırımın artırılması için 2015 yılında İzmir'de Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi ve Malta Ekonomi, Yatırımlar ve Küçük İşletmeler Bakanı Christian Cardona arasında Ekonomik ve Ticari Ortaklık Komisyonu anlaşması imzalanmıştır.

Türkiye'de Aralık 2016 tarihi itibariyle 59 adet Malta sermayeli firma bulunmaktadır. İzmir'de faaliyet gösteren Malta sermayeli firma bulunmamaktadır. İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde Malta uyruklu öğrenci bulunmamaktadır.

Türk Havayolları'nın İstanbul'dan Malta'ya haftanın her günü 1 uçak seferi bulunmaktadır. Air Malta'nın İstanbul – Malta arasında direkt uçuşları bulunmaktadır.

5. TÜRKİYE – MALTA DIŞ TİCARETİ (\$)

	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2013	886.753.154,00	74.898.378,00	811.854.776,00	961.651.532,00
2014	1.014.999.430,00	57.331.124,00	957.668.306,00	1.072.330.554,00
2015	494.002.031,00	26.172.177,00	467.829.854,00	520.174.208,00
2016	238.626.602,00	39.078.275,00	199.548.327,00	277.704.877,00

Kaynak: TÜİK

İhraç Ettiğimiz Ürünler

- Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar
- Yolcu, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri,
- Taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar
- Teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler
- Motorlu taşıtlar

İthal Ettiğimiz Ürünler

- Demir ve çelik hurdaları
- Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar
- Kauçuk ve mamulleri
- Elektrik devresi teçhizatları
- Plastik ürünleri

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı

6. SAKARYA – MALTA DIŞ TİCARETİ (\$)

	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2013	143.733,00	26.457,00	117.276,00	170.190,00
2014	128.809,00	17.666,00	111.143,00	146.475,00
2015	393.603,00	47.441,00	346.162,00	441.044,00
2016	438.092,00	14.173,00	423.919,00	452.265,00

Kaynak: TÜİK

7. TÜRKİYE İLE MALTA ARASINDAKİ ULUSLARARASI ANLAŞMALAR

- Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasını Hedefleyen Mutabakat Zaptı (31.08.1987)
- Turizm İşbirliği Anlaşması (19.09.1987)
- Eğitim, Kültür ve Bilimsel İşbirliği Anlaşması (13.02.1998)
- Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması (10.10.2003)
- Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması (14.07.2011)
- Türkiye-Malta Ortak Ekonomik ve Ticaret Komisyonu (JETCO) Kurucu Deklarasyonu (28.08.2015)

